

Prof. Dr. I.S. Zonneveld, 1924-2017

Op 18 december 2017 is op 93-jarige leeftijd Prof. Dr I.S. (Ies) Zonneveld overleden. Met hem verliezen we een historisch denkende pionier van de landschapsecologie en een open mens met een groot hart voor zijn leerlingen en collega's. Velen kennen hem als Ies van de Bies, naar de Biesbosch waar hij in de Tweede Wereldoorlog ondergedoken zat en waar hij zijn toekomstige vrouw, Maartje Kooijck, leerde kennen. Hij zou er meer dan 50 jaar onderzoek doen en bleef tot het eind van zijn leven betrokken bij dit gebied.

Still uit *Kerend Tij*, een documentaire uit 2006 over Ies Zonneveld en de Biesbosch

Zonneveld studeerde in Wageningen en promoveerde in 1960 op een studie naar de bodem en vegetatie van de Biesbosch. De basis van zijn landschapsecologische onderzoek ligt in de overzichtskaracteringen die hij maakte in Azië en Afrika. In 1966 startte hij aan het ITC (Universiteit Twente) een nieuwe afdeling: toegepaste landschapsecologie. Zonneveld integreerde hier bodem, vegetatie en geomorfologie, met als toepassing landevaluatie. Vanaf 1968 tot zijn emeritaat bleef hij eraan verbonden. Van 1972 tot 1988 doceerde hij ook aan de Landbouwhogeschool Wageningen (nu Wageningen University) en aan de Universiteit Utrecht. Hij werkte over de hele wereld, in onder meer Colombia, Ivoorkust, Kenia, Mali, Mauritanië, Mexico, Thailand, Tunesië, Soedan en Sri Lanka.

Zonneveld bracht de landschapsecologische benadering van Carl Troll naar Nederland. Hij beschouwde de landschapsecologie niet als een nieuwe wetenschap maar als een integratie van kennis uit bodem- en vegetatiekunde, geomorfologie en ook de sociale wetenschappen en noemde die toen al transdisciplinair. Hij was betrokken bij het ontstaan van de WLO en actief lid van de Werkgroep Theorie. Op het zogenaamde Veldhovencongres in 1981, waar besloten

werd om de Internationale Associatie voor Landschapsecologie (IALE) op te richten, speelde Zonneveld een belangrijke rol. In 1982 werd hij gevraagd als eerste voorzitter. Het was een tijd dat de communicatie tussen oost en west, ook voor wetenschappers, nog uiterst moeilijk was.

Zijn boeken, onder meer *Land Ecology* (1995) en *Vegetation Mapping* (1988), zijn toonaangevend. Zijn laatste boek over vijftig jaar Biesboschonderzoek verscheen na zijn emeritaat. Zijn leerlingen zijn te vinden over heel de wereld. Een greep uit werk waar hij en zijn studenten bij betrokken waren, is te vinden in *Landscape Ecology applied in Land Evaluation, Development and Conservation, Some Worldwide Selected Examples* (2001, ITC publicatie 81). Hij bleef tot het einde van zijn leven zijn kennis uitdragen en heeft generaties landschapsonderzoekers geïnspireerd. In januari van dit jaar verscheen nog het wetenschapsfilosofisch artikel van Chunglin Kwa over Zonnevelds wetenschappelijke methode (*The visual grasp of the fragmented landscape*, *Historical Studies in the Natural Sciences*, Vol. 48, 2018 (1)).

ROB JONGMAN, REDACTIE LANDSCHAP